

Stanowisko
XV Kongresu Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 17 września 2014 roku
w sprawie
niezbędnych zmian przepisów regulujących system gospodarowania odpadami komunalnymi

Związek Gmin Wiejskich RP (ZGWRP) wyraża dezaprobatę wobec braku skuteczności Parlamentu RP i Rządu RP w zakresie szybkiego i skutecznego wdrożenia zmian w przepisach regulujących system gospodarki odpadami komunalnymi, tak pilnie pożądanych i oczekiwanych przez obywateli, podmioty gospodarcze oraz środowiska samorządowe.

Oczekiwania ZGWRP w zakresie zmiany regulacji prawnych odnoszących się do gospodarki odpadami wyraziliśmy w Stanowisku XIV Kongresu Gmin Wiejskich, a także w Stanowisku XXVIII Zgromadzenia Ogólnego ZGWRP. Aktywnie uczestniczyliśmy w pracach zespołu przy Ministrze Środowiska, w debatach parlamentarnych i publicznych. Wyrażaliśmy także swoją opinię odnoszącą się do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz o zmianie ustawy o własności lokali (druk nr 2377).

Nasza aktywność wynikała z dwóch podstawowych przesłanek:

- im więcej czasu upływa od rzeczywistego wdrożenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi w gminach, tym coraz bardziej obnażane są niedociągnięcia i słabości wielokrotnie nowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w sferze gospodarki odpadami komunalnymi,
- wielokrotnych zapewnień przedstawicieli Parlamentu RP i Rządu RP o pilnej potrzebie jak najszybszego uregulowania i zmiany prawa w tym zakresie, jako niezbędnej reakcji na postulaty samorządów.

Pomimo upływającego czasu, rozstrzygnięć Trybunału Konstytucyjnego oraz zmiany prawa Unii Europejskiej w kwestii zamówień publicznych w trybie „In house”, do dnia dzisiejszego - nie widać końca procesu pozytywnych reakcji podmiotów uczestniczących w procesie legislacyjnym w kierunku zmiany prawa limitującego właściwe i racjonalne postępowanie samorządów w gospodarce odpadami komunalnymi.

Zwracamy uwagę na fakt, iż zapewnienia o rychłej nowelizacji prawa niejednokrotnie wstrzymały prace samorządów w zakresie nowelizacji aktów prawa miejscowego dotyczących gospodarki odpadami komunalnymi, zmiany systemu i wysokości opłat za gospodarowanie odpadami oraz egzekucji zobowiązań publicznoprawnych. Niestety odbiło się to negatywnie na wizerunku samorządów, które w oczach członków społeczności lokalnych w całości odpowiedzialne są za tzw. „rewolucję śmieciową”.

Naszym zdaniem w powolnym i zagmatwanym procesie legislacyjnym, wbrew naszym oczekiwaniom, zagubiono podstawowe problemy o charakterze technicznym wymagające jak

najszybszych zmian legislacyjnych. Kwestie te zostały połączone do wspólnego procedowania z kwestiami o charakterze systemowym, które ze swej istoty wymagają pogłębionych analiz i dyskusji, a co za tym idzie większej ilości czasu na ich prawidłowe przygotowanie. Kwestie te winny być przedmiotem odrębnych prac legislacyjnych, które nie będą spowalniały najpilniejszych i oczekiwanych przez społeczności lokalne zmian „technicznych”.

Obecnie krystalizujące się propozycje zmian w małym stopniu odnoszą się do oczekiwań samorządów w kierunku umożliwienia im bardziej samodzielnego dobierania instrumentów i rozwiązań gwarantujących najlepsze osiągnięcie pozytywnych efektów gospodarowania odpadami, uwzględniających zróżnicowania lokalne oraz możliwości techniczne i organizacyjne gmin. Ustawodawca nie widzi także potrzeby i możliwości różnicowania procesu i systemu gospodarowania odpadami w zależności od tego czy dotyczy to terenów miejskich i metropolitalnych, czy też terenów wiejskich o bardzo rozproszonym osadnictwie. ZGWRP raz jeszcze pragnie podkreślić, iż ustawodawca winien wyznaczyć jedynie cele, które jednostki samorządu terytorialnego mają osiągnąć, pozostawiając im możliwie najszerszą swobodę wyboru środków w tym zakresie.

Wzywamy zatem ponownie Parlament RP i Rząd RP do skutecznego i racjonalnego działania oraz szybkiego wdrożenia zmian prawa w systemie gospodarki odpadami komunalnymi!